

לדעתי הדרך שאתה נוהג בה עתה היא טובה ומובחרת, אף אם היתה התפלה בביה"ס שלימה וכתיקונה. וזאת מהטעם שכתבת בעצמך, שאם יש צורך להעיר לתלמידים הערה כל שהיא לא תהא נאלץ להפסיק באמצע תפלתך. זאת ועוד השגחתך על התלמידים היא טובה יותר ומדוקדקת כאשר הנך פנוי להשגחה עליהם, כי אם אתה מתפלל אתם, אז תפלתך פגומה או השגחתך פגומה.

וזכורני בישיבת "פורת יוסף" בירושלים כאשר היינו תלמידים קטנים בת"ת של הישיבה, השגיח עלינו "המשגיח הרוחני" בשעת התפלה, והוא עצמו מעולם לא התפלל אתנו וכך היתה אימתו מוטלת עלינו כל משך זמן התפלה. ולכן, ראוי שתמשיך לנהוג כך, ולואי שכל המורים יעשו כמותך וישגיחו על תפלת התלמידים השגחה מלאה, וה' יקבל תפלות עמו ישראל ברחמים.

כח

השתתפות נכרים בתפלה בבית-כנסת

שאלה:

בשכונתנו מתגורר נוצרי, ורוצה לבוא לבית-הכנסת להשתתף אתנו בתפלה, האם מותר לנו להרשות לו.

תשובה:

פשוט ביותר שאין למנוע בן-דת אחרת מלהיכנס להתפלל בבית-כנסת, כל אימת שירצה בכך. שכן בית-כנסת הוא "מקדש-מעט"

(מגילה כ"ט.) וכבר נפסק, שנכרים נודרים נדרים ונדבות כישראל (מנחות ע"ג: ופסקה הרמב"ם בהלכות מעשה הקרבנות פ"ג). וגם שלמה המלך בקש שתתקבל תפלת הנכרי שיבוא להתפלל בבית המקדש, וה"ה לבית הכנסת. ואדרבא יש בזה משום קדוש ה'. ובחזון נביא קדשנו נאמר: והביאותים אל הר קדשי וגו' כי ביתי בית תפלה ייקרא לכל העמים.

כט

אירוח של לא־דתיים בנטילת ידיים וכדומה

בענין זה כתבתי באורך ב"מקור חיים השלם" (חלק שני פרק ע"א סעיף י"ד), ושם רמזתי להקל מפני השלום ודוק היטב. אבל רצוי כמובן שהמארח בביתו קרובים או ידידים ישפיע עליהם בדברי נועם שיטלו ידיהם ויברכו אתו, ואשריהם ישראל שאף פעם אינם מסרבים ולו יהא זה מטעמי נימוס בלבד.

ל

נכון הדבר שאין להגיש דברי מאכל אלא למי שיודע בו שיכרך, פרט לעני בתורת צדקה (עיין מ"ש ב"מקור חיים השלם" חלק שני פרק ע"א סעיף י"ד). אלא שבנדון שמדובר בחברים חילוניים שבאים לביתך לצורך לימודים, הרי שיכול אתה להסביר להם הלכה זאת,